

IMPACTUL NOILOR TEHNOLOGII ASUPRA FORMĂRII LINGVISTICE

Violeta COTILEVICI, lector
Universitatea de Stat din Moldova

Utilizarea tehnologiilor informației și ale comunicării în învățământ a crescut considerabil în ultima perioadă, în special în domeniul predării-învățării-evaluării limbilor străine. Acest lucru constituie un punct de cotitură decisiv în istoria predării limbilor străine deoarece ele definesc spații noi, generează modalități noi de predare și modifică profund meseria de profesor de limba străină. Modul de învățare mixt desemnează utilizarea în comun a învățării cu ajutorul Internetului și modul clasic de învățare față în față. Învățarea mixtă vine să înlocuiască învățarea prin Internet. Acest tip de învățare a limbilor străine oferă o mai mare flexibilitate studenților, permite de a selecționa resursele și modalitățile cele mai adaptate. Varietatea unui parcurs de învățare mixtă, mai mult decât abordarea tradițională, corespunde cu o învățare „naturală” a limbilor. Pentru a face lecția de limba străină mai atractivă profesorii recurg la diverse platforme, cum ar fi Moodle. Moodle este o platforma de învățare on-line sub licență liberă care servește crearea de comunități care se instruiesc în jurul conținuturilor și activităților pedagogice. Folosirea multimedia pentru formarea lingvistică nu este o inițiativă nouă. Dar din cauza existenței Internetului, selectarea și integrarea surselor adecvate (atât de profesor cât și de student) ridică întrebări cu privire la calitate și la utilizarea oportună.

Cuvinte-cheie: învățare mixtă, formare lingvistică, tehnologii ale informației, platforma Moodle, învățare on-line.

L'emploi des technologies de l'information et de la communication dans l'enseignement a beaucoup augmenté les dernières années, notamment dans le domaine de l'enseignement et de l'apprentissage des langues étrangères. Cela constitue une tournure décisive dans l'histoire de l'enseignement des langues étrangères car elles définissent de nouveaux espaces et engendrent de nouvelles manières d'enseignement et modifient profondément le métier de professeur de langue étrangère. L'enseignement mixte désigne l'emploi en commun de l'apprentissage à l'aide de l'Internet et celui classique en présentiel. Ce type d'apprentissage des langues étrangères offre aux étudiants une flexibilité plus grande, et permet de sélectionner les ressources et les modalités les plus adaptées. Pour rendre la leçon de langue étrangère plus attractive les professeurs utilisent de différentes plateformes d'enseignement. Moodle est une plateforme d'apprentissage en ligne sous licence libre servant

à créer des communautés s'instruisant autour de contenus et d'activités pédagogiques. L'emploi des multimédias pour la formation linguistique n'est pas une nouvelle initiative. Mais à cause de l'existence de l'Internet, la sélection et l'intégration des sources adéquates posent des questions concernant la qualité et l'utilisation opportune.

Mots-clés : *apprentissage mixte, formation linguistique, technologies de l'information, plateforme Moodle, apprentissage en-ligne.*

Pe parcursul ultimilor ani, folosirea tehnologiilor informației și ale comunicării în învățământ a crescut considerabil, în special în domeniul predării-învățării-evaluării limbilor străine.

Apariția noilor tehnologii constituie un punct de cotitură decisiv în istoria predării limbilor străine deoarece ele definesc spații noi, generează modalități noi de predare și modifică profund meseria de profesor de limbă străină, rolul și practica sa. Datorită noilor tehnologii prezența limbii este reală și aproape imediată. În timp ce în cadrul unei lecții tradiționale profesorul și studenții simulează conversația cu un italian, francez, german, odată cu apariția și dezvoltarea noilor tehnologii, un italian, francez sau german poate deveni un interlocutor real. Noile tehnologii modifică în totalitate postura profesorului. Lecția se redefinesc ca și timpul când lucrul personal al fiecăruia ia sens într-un proiect colectiv care a fost gândit de profesor pentru a mutualiza descoperirile culturale, învățarea lingvistică [2].

Încă din Antichitate oamenii obțineau competențe datorită intervenției unui învățător. Diversele suporturi utilizate în timpul unei formări jucau deasemenea un rol în dobândirea de competențe. Astăzi, aceste suporturi nu mai sunt cele din trecut, ele se dematerializează, devin interactive și conținuturile lor devin accesibile în cantități extraordinare în orice loc și în orice moment, datorită dezvoltării rapide a Internetului. Studenții au acces la formatori „live” la distanță și pot schimba sau împărtăși cunoștințele în timp real cu alte persoane care se află în locuri geografic îndepărtate, prin aceeași rețea. Totul se dematerializează și migrează „on-line”: scrisul, vorbirea, vocea, telefonul, aplicațiile multimedia. Frontierele dintre resurse, formatori, modalități, conținuturi și suporturi se diminuează. Anume această evoluție a facilitat apariția învățării mixte. Modul de învățare mixt desemnează utilizarea în comun a învățării cu ajutorul Internetului și modul clasic de învățare față în față. În general, studentul are posibilitatea de a alterna între

sesiunile la distanță și cele față în față cu profesorul. Învățarea hibridă combină ședințele asistate de profesor și cele la distanță pe parcursul cărora studentul se autoformează cu ajutorul instrumentelor tehnologice. Această combinație permite de a optimiza învățarea, utilizând în același timp beneficiile tehnologiei și ajutorul uman [3].

Învățarea mixtă vine să înlocuiască învățarea prin Internet. La începutul anilor 2000, mulți credeau că datorită dezvoltării tehnologiilor educative „on-line” asociate metodologiei autoformării, nu va mai exista necesitatea de formatori. Aceste idei s-au adeverit rapid a fi eronate, deoarece în învățarea limbilor, interacțiunea cu un formator „live” este o componentă esențială [4].

Noi învățăm limbile pentru a comunica cu alții, nu cu calculatorul. Practicarea regulată a comunicării „live” cu persoane reale este deci esențială. Pentru a progresa, studentul are nevoie de un feedback interactiv constant. Pe parcursul studierii unei limbi, majoritatea studenților au nevoie de sfaturi și de încurajarea unui formator. Chiar și programele de *e-learning* cele mai sofisticate nu pot juca acest rol.

Învățarea mixtă este deasemenea o încercare de a găsi un compromis între avantajele de cost, varietate și flexibilitate oferite de tehnologiile educative și nevoia pentru studenți de a fi însoțiți și ghidați de către un formator.

Evoluția tehnologică și dematerializarea suporturilor sunt pe cale de a face dificilă diferențierea dintre formarea față în față, formarea la distanță și învățarea prin Internet (*e-learning*). Recent, exista o dicotomie evidentă între învățământul în sala de clasă (adesea completat de tehnologii, un sistem de gestionare a învățării și de resurse numerice) și învățământul *on-line*. Astăzi, noi putem constata o integrare din ce în ce mai strânsă a celor două tipuri de învățământ expuse mai sus. Această combinație este desemnată de un termen generic: învățarea hibridă, în cadrul căreia timpul prezenței fizice în clasă este redus, dar nu eliminat, și restul timpului este consacrat învățării *on-line* [4].

Apariția învățării mixte face posibilă crearea de medii integrate și captivante de formare, asociind inovarea tehnologică și formarea față în față sau la distanță. Formatorul are un rol central. El personalizează programul și ghidează studentul, care poate astfel urma un program individualizat și motivant și să se formeze în orice moment și în orice loc.

Integrarea judicioasă a cursurilor față în față, cursuri la distanță și suporturi *on-line* permit studentului să urmeze o formare acolo unde

se găsește, în momentul în care el este disponibil. Această abordare este adaptată în mod particular persoanelor care se deplasează deseori și au dificultăți pentru a urma cursuri clasice. Acest tip de învățare poate crește eficacitatea pedagogică a învățării. Un studiu recent în domeniul educației demonstrează că această abordare poate obține cele mai bune rezultate. În Statele-Unite ale Americii s-a demonstrat că studenții care urmează parțial sau în totalitate un învățământ *on-line* reușesc mai bine decât cei care urmează același curs față în față cu profesorul. Rezultatele sunt mai bune cu un învățământ mixt care asociază învățarea *on-line* și cea față în față [3].

Conform lui Michel Diaz de Fefaur, specialist în e-formare, un parcurs de învățare mixtă bine conceput poate, de altfel, să transforme studenții în actori ai propriei formări, ei pot avansa în propriul lor ritm, devin activ implicați în progresie și pot alterna metodele și suporturile în funcție de centrele de interes personale și de stilul individual de a învăța [4].

Acest tip de învățare a limbilor străine oferă o mai mare flexibilitate studenților, permite de a selecționa resursele și modalitățile cele mai adaptate. Varietatea unui parcurs de învățare mixtă, mai mult decât abordarea tradițională, corespunde cu o învățare „naturală” a limbilor. Interactivitatea resurselor consolidează motivația și eficacitatea pedagogică a parcursului.

Înainte de a începe un astfel de curs, se recomandă de a se asigura că studenții stăpânesc instrumentele de lucru, modalitățile și resursele și înțeleg parcursul pe care îl au de urmat.

Pentru a face lecția de limba străină mai atractivă profesorii recurg la diverse platforme, cum ar fi Moodle. Moodle este o platformă de învățare *on-line* sub licență liberă care servește crearea de comunități care se instruiesc în jurul conținuturilor și activităților pedagogice. Moodle este o platformă de învățare dezvoltată inițial de Martin Dougiamas pentru a ajuta profesorii să-și creeze cursuri *on-line*. Aceste cursuri sunt axate pe interacțiunea și formarea colaborativă a conținutului educațional. Această platformă are multe avantaje, permițând stocarea, crearea și gestionarea a unui număr nelimitat de cursuri, de exerciții și de variante de teste. Ea propune o multitudine de instrumente pentru crearea sarcinilor. Moodle permite atât activități în clasă cât și activități pentru formarea la distanță. Moodle crează portofoliul fiecărui student: toate lucrările, notele, toate comentariile

profesorului, toate mesajele din forum. Această platformă oferă posibilitatea de a controla prezența, activitatea și durata de învățare a studentului în rețea. Moodle permite fiecărui student să-și creeze propriul ritm de învățare. Platforma permite comunicarea și socializarea, permite profesorului de a crea din nou un curs în timp foarte scurt. Utilizarea Moodle diminuează cheltuielile în ceea ce privește deplasarea și cazarea.

Platforma Moodle apare la Universitatea de Stat din Moldova în 2006. Comunitatea universitară are o atitudine pozitivă pentru mediul virtual de predare-învățare-evaluare. Aceasta este o platformă care facilitează învățământul mixt și la distanță, autoformarea și autoevaluarea. Ea oferă posibilități benefice în formarea continuă și permite utilizarea tehnologiilor moderne în procesul de predare – învățare – evaluare. Moodle contribuie la optimizarea procesului educațional, la promovarea unui învățământ de calitate. Studenții au la rândul lor o atitudine pozitivă pentru mediul virtual de a învăța și de a fi evaluați. În cadrul Universității de Stat, Moodle este utilizat ca un complement la resursele tradiționale ale cursurilor, reflectându-se mai mult în lucrul individual oferit studenților. Flexibilitatea sistemului permite integrarea activităților inovatoare și motivante pentru studenți.

Un mare avantaj al platformei Moodle este disponibilitatea sa. Aceasta este o platformă de formare disponibilă 24 ore din 24. În orice moment și oriunde utilizatorul are acces la conținuturile de formare. Este suficient de a dispune de un calculator cu conexiune la Internet. Într-o perioadă scurtă profesorul poate evalua într-o manieră obiectivă un mare număr de studenți. Evaluarea se realizează automat pe platformă.

Este de menționat faptul că activitățile prezentate pe platforma Moodle propun o singură modalitate de lucru: ele trebuie executate de către un student singur în fața calculatorului, fără lucru în grup și fără comunicare cu profesorul sau cu alți studenți. Această solitudine a platformei Moodle este câteodată contra productivă.

Folosirea multimedia pentru formarea lingvistică nu este o inițiativă nouă. Dar din cauza existenței Internetului, selectarea și integrarea surselor adecvate (atât de profesor cât și de student) ridică întrebări cu privire la calitate și la utilizarea oportună.

Bibliografie

1. Bangou F., *Intégration des Tice et apprentissage de l'enseignement : une approche systémique*, 2006, Disponibil: <http://alsic.revues.org/290>
2. Lherete A., *TICE et langues vivantes : vers de nouvelles modalités d'appren-tissage, vers une nouvelle pédagogie*, martie 2010, disponibil: http://crdp.acbordeaux.fr/conferences/Pau_mars_2010.pdf
3. Means B., *Méta-analyse sur les études concernant la formation en ligne*, 2009, [Accesat 28.07.2014]. Disponibil : <http://eduscol.education.fr/numerique/dossier/archives/eformation/notionmodularite/apprentissage - mixte-blended-learning>.
4. Wikham A., *Du blended learning à l'integrated learning*, decembrie 2012 [Accesat 23.07.2014] Disponibil: <http://linguaid.net/wordpress/wp-content/uploads/blendedlanguagelearning.pdf>.